პროლეტარებო ყველა ქვეყანისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 285 (18527) შაბათი, 11 დეკემბერი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

დღეს თბილისში გაიმართება სსრ კავშირის 60 წლისთავისადმი მიძღვნილი საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს საზეიმო სხდომა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს თავის სხდომაზე განიხილა საკითხი მშრომელთა წერილების შესახებ, რომლებიც ამ ბოლო დროს მიიღეს სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა.

პოლიტბიურო აღნიშნავს, რომ მშრომელთა წერილებში გამოთქმულია ფართო მასების მიერ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის სამინდო და საგარეო პოლიტიკის ერთსულოვანი მხარდაჭერა, მათი ღრმა დაინტერესება ჩვენი სამშობლოს ეკონომიკური და თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცებით, მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების დამკვიდრებით.

წერილები მოწმობს პარტიისა და ხალხის ურღვევ ერთიანობას, საბჭოთა ადამიანების მჭიდრო შეკავშირებას კომუნისტური პარტიისა და მისი ცენტრალური კომიტეტის გარშემო, მათს გადაწყვეტილებას — მთელი ძალ-ღონე მოახმაროონ ქვეყნის ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ამოცანების განხორციელებას, რომლებიც სკკპ XXVI ყრილობისა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების გადაწყვეტილებებთ არის განსაზღვრული.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტსა და სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში შემოსული წერილები გამოხატავს ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა პატრიოტულ აღმავლობას, რომლებიც დადგნენ სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავის აღსანიშნავ შრომის ვახტზე, მოწმობს მათს დაინტერესებას წარმატებით, მთლიანად და გადაჭარბებით შეასრულონ საკავშირო სამეურნეო პრობლემების ღრმა მოგვარებას, გააძლიერონ ჩვენი ეკონომიკის შემდგომი გაუმჯობესებისა და ეფექტიანობის ამაღლების, შუმობის ხელშემწყობი ატმოსფეროს შექმნის, რათა დაამკვიდრონ საიუბილეო შეჯიბრების შრომითი მიღწევები, ახალი წლის პირველი დღეებიდანვე უზრუნველყონ თითოეული შრომითი კოლექტივის, დარგის, რაიონის, ქალაქის, ოლქის, მხარისა და რესპუბლიკის მიერ დადგენილი სახელმწიფო დავალებისა და სოციალისტური ვალდებულებების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება. მოაწყონ საკავშირო შეჯიბრების გამარჯვებულთა გამოცდილების, იმ მშიშველოვან თაოსნობათა და ინიციატივათა შესწავლა და ყველგან გავრცელება, რომელთა მიზანია ეკონომიკური განვითარების ინტენსიური ფაქტორების, არსებული რეზერვების უფრო სრული გამოყენება, ყველა სახეობის რესურსების დაზოგვა, ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესება, უმცირესი დანახარჯებით უმაღლესი საბოლოო შედეგების მიღწევა. ამ მიზნით უფრო სრულად გამოიყენონ ტექნიკა, რადიო, ტელევიზია და მასობრივი პროპაგანდისა და ინფორმაციის სხვა საშუალებანი.

* * *

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო, საკავშირო პროფსაბჭო და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტი გულთბილად ულოცავენ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის აღსანიშნავად გაწეული საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის წევრებსა და სამუშაოებს, ჩვენი მრავალეროვანი სამშობლოს ყველა მშრომელს ფარფარად გაშალონ სოციალისტური შეჯიბრება 1982 წლის გეგმებისა და ვალდებულებების და მეოერთმეტე ხუთწლეულის დავალებათა წარმატებით მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის, გამოიჩინონ მეტი ინიციატივა და შემოქმედება, თავდადება და სამტკიცე. შეგნებული დისციპლინა საბჭოთა ადამიანების კეთილდღეობის გაუჯობესებისათვის, ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური ძლიერებისა და ქვეყნად მშვიდობის განმტკიცებისათვის ბრძოლაში.

* * *

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშებით დაჯილდოებულ კოლექტივებს ნუსხა ქვეყნდება დარგობრივ, რესპუბლიკურ, სამხრეთ და ხაოლქო გაზეთებში.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს ბიბლიოთეკა

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალურ კომიტეტში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო, საბჭოთა კავშირის პროფესიული კავშირების ცენტრალური საბჭო და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის აღსანიშნავად გაწეული მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ქალაქების, ავტონომიური ოკრუგების, საქალაქო და სახოფლო რაიონების, გაერთიანებათა, საწარმოთა, ორგანიზაციათა და დაწესებულებათა, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივების საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები. მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ საბჭოთა ხალხი თავდადებით შრომობს სკკპ XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის. მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, მშენებლობის, ტრანსპორტისა და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგების მუშაკებმა საიუბილეო წელს ახალი შრომითი წარმატებანი მოიპოვეს. უზრუნველყოფილია საზოგადოებრივი წარმოების მოცულობისა და ეფექტიანობის ამაღლება, მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესება, კიდევ უფრო განვითარდა განათლება; კულტურა, ჯანმრთელობის დაცვა, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურება. სოციალისტური შეჯიბრების დროს მკაფიოდ გამოვლინდა ჩვენი ქვეყნის ყველა ერისა და ეროვნების ურღვევი მეგობრობა, თანამშრომლობა და ძმური ურთიერთდახმარება.

სამეურნეო და კულტურულ მშენებლობაში მიღწეული წარმატებებისათვის, ქვეყნის ერთიანი სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის განვითარებაში შეტანილი დიდი წვლილისათვის და საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის აღსანიშნავად ალკკ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის წითელი დროშები შემდეგ სამეურნეო ერთეულებს, ეროვნებებსა და ოლქებს:

რუსეთის სფსრ	მოლდავეთის სსრ
უკრაინის სსრ	ლატვიის სსრ
ბელორუსიის სსრ	ყირგიზეთის სსრ
უზბეკეთის სსრ	ტაჯიკეთის სსრ
ყაზახეთის სსრ	სომხეთის სსრ
საქართველოს სსრ	თურქმენეთის სსრ
აზერბაიჯანის სსრ	ესტონეთის სსრ
ლიტვის სსრ	

გადაწყდა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის წითელი დროშები სამუდამოდ დარჩეს მოკავშირე რესპუბლიკებში.

გამარჯვებულებად ცნეს და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშებით დაჯილდოვდნენ:

ავტონომიური რესპუბლიკები, მხარეები და ოლქები.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაშლილ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მაღალი შედეგების მიღწევისა და სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულებისათვის.

რუსეთის სფსრ რესპუბლიკაში: ყაბარდო-ბალყარეთის ასსრ, ყალმუხეთის ასსრ, ჩრდილოეთ ოსეთის ასსრ, თათრეთის ასსრ, ჩუვაშეთის ასსრ, იაკუტის ასსრ, კრასნოდარის მხარე, კრასნოიარსკის მხარე, სტავროპოლის მხარე, ასტრახანის ოლქი, ქ. ლენინგრადი, ლენინგრადის ოლქი, მაგადანის ოლქი, ქ. მოსკოვი, მოსკოვის ოლქი, სვერდლოვსკის ოლქი, ტომსკის ოლქი, ტიუმენის ოლქი;

უკრაინის სსრ რესპუბლიკაში: ვოლინის ოლქი, ივანოვო-ფრანკივსკის ოლქი, ქ. კიევი, ყირიმის ოლქი;

ბელორუსიის სსრ რესპუბლიკაში: ბრესტის ოლქი, გროდნოს ოლქი;

უზბეკეთის სსრ რესპუბლიკაში: ყარაყალპაყეთის ასსრ, ტაშკენტის ოლქი, ზარეშუნის ოლქი;

ყაზახეთის სსრ რესპუბლიკაში: ალმა-ათის ოლქი, ალტაი-ალმა-ათის ოლქი, ალმა-ათა, ნოვი უზენი, ტალდი-კურგანი, ცელინოგრადი, ყარაგანდა;

საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში: თბილისი, ქუთაისი;

აზერბაიჯანის სსრ რესპუბლიკაში: ბაქო, მინგეჩაური;

ლიტვის სსრ რესპუბლიკაში: კაუნასი, შიაულიაი;

მოლდავეთის სსრ რესპუბლიკაში: კიშინიოვი;

ლატვიის სსრ რესპუბლიკაში: რიგა;

ყირგიზეთის სსრ რესპუბლიკაში: ფრუნზე, ჯალალ-აბადი;

ტაჯიკეთის სსრ რესპუბლიკაში: ლენინაბადი;

სომხეთის სსრ რესპუბლიკაში: ერევანი, ალაგიაზი;

თურქმენეთის სსრ რესპუბლიკაში: აშხაბადი;

ესტონეთის სსრ რესპუბლიკაში: ტალინი;

ხანტი-მანსის ავტონომიური ოლქი, 8 ქალაქის და 224 სოფლის რაიონი.

გამარჯვებულებად ცნეს და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშებით დაჯილდოვდეს:

მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტისა და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგების გაერთიანებების, საწარმოების, ორგანიზაციებისა და სამეცნიერო-კვლევითი, საპროექტო, საკონსტრუქტორო ორგანიზაციების 879 კოლექტივი, მათ შორის 517 შეიტანეს სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის სრულიად საკავშირო საპატიო დიპლომი.

კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, აგროსამრეწველო გაერთიანებების, სამეურნეობათშორისო და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებისა და ორგანიზაციების 750 კოლექტივი, მათ შორის 250 შეიტანეს სსრ კავშირის ხახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის სრულიად საკავშირო საპატიო დიპლომი.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტმა, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ, საკავშირო პროფსაბჭომ და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა დაადგინეს პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ, კომკავშირულ და სამეურნეო ორგანოებს ღრმად და მრავალმხრივ გააანალიზონ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის აღსანიშნავად გაწეული საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები. იხელმძღვანელონ ნ. პარტიის XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებებით და შეიმუშაონ და განახორციელონ ღონისძიებანი სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციის შემდგომი გაუმჯობესებისა და მისა ქმედითობის ამაღლებისათვის, შუმობის ხელშემწყობი მიზნებისა აღმოფხვრისათვის, რათა დაამკვიდონონ საიუბილეო შეჯიბრების შრომითი მიღწევები, ახალი წლის პირველი დღეებიდანვე უზრუნველყონ თითოეული შრომითი კოლექტივის, დარგის, რაიონის, ქალაქის, ოლქის, მხარისა და რესპუბლიკის მიერ დადგენილი სახელმწიფო დავალებისა და სოციალისტური ვალდებულებების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულება. მოაწყონ საკავშირო შეჯიბრების გამარჯვებულთა გამოცდილების, იმ მშიშველოვან თაოსნობათა და ინიციატივათა შესწავლა და ყველგან გავრცელება, რომელთა მიზანია ეკონომიკური განვითარების ინტენსიური ფაქტორების, არსებული რეზერვების უფრო სრული გამოყენება, ყველა სახეობის რესურსების დაზოგვა, ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესება, უმცირესი დანახარჯებით უმაღლესი საბოლოო შედეგების მიღწევა. ამ მიზნით უფრო სრულად გამოიყენონ ტექნიკა, რადიო, ტელევიზია და მასობრივი პროპაგანდისა და ინფორმაციის სხვა საშუალებანი.

* * *

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო, საკავშირო პროფსაბჭო და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტი გულთბილად ულოცავენ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის აღსანიშნავად გაწეულ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მაღალი შედეგების მიღწევისათვის, ძრეწველობაში სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულებისათვის.

რუსეთის სფსრ რესპუბლიკაში: ბაშკირეთის ასსრ, ზღვისპირეთის მხარე, ვლადიმირის ოლქი, გორკის ოლქი, ივანოვოს ოლქი, კალინინგრადის ოლქი, სარატოვის ოლქი;

უკრაინის სსრ რესპუბლიკაში: ოდესის ოლქი, როვნოს ოლქი, ხარკოვის ოლქი, ხერსონის ოლქი;

ყაზახეთის სსრ რესპუბლიკაში: აღმოსავლეთ ყაზახეთის ოლქი, გურიევის ოლქი, ჩიმკენტის ოლქი;

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაშლილ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მაღალი შედეგების მიღწევისათვის, უმნიშვნელოვანეს სახეობათა სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებისა და სახელმწიფოსთვის მიყიდვის გეგმების შესრულებისათვის.

რუსეთის სფსრ რესპუბლიკაში: ბელგოროდის ოლქი;

უკრაინის სსრ რესპუბლიკაში: ჩერკასკის ოლქი;

ყაზახეთის სსრ რესპუბლიკაში: აქტიუბინსკის ოლქი.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაშლილ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მაღალი შედეგების მიღწევისათვის, სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულებისათვის.

ქალაქები

რუსეთის სფსრ რესპუბლიკაში: აზბესტი, ბალაკოვო, ბალაშიხა, ბაისკი, ბლაგოვეშჩენსკი (სოოლო), ბრეჟნევი, ბრიანსკი, გროზნო, დმიტროვგრადი, დონის როსტოვი, ელიზოვო, ვოლგოგრადი, ვოლგა, ვორონეჟი, იაროსლავლი, იჟევსკი, იუჟნო-სახალინსკი, ირკუტსკი, ითშკარ-ოლა, კალინინი, კალუგა, კიროვი (სოოლო), კოსტრომა, კოტლასი, კოსმა, კრასნაკამენსკი, კუიბიშევი (სოოლო), კურგანი, კურსკი, მახაჩყალა, მურმანსკი, ნეფტეკამსკი, ნოვგოროდი, ნოვოროსიისკი, ნორილსკი, ომსკი, ორენბურგი, ორიოლი, პენზა, პერმი, პეტროზავოდსკი, რიაზანი, სარანსკი, სმოლენსკი, სოსნოგი ბორი, სუთგუთი, სიკტივკარი, ტული, ჩელიაბინსკი;

უკრაინის სსრ რესპუბლიკაში: ბერდიანსკი, გორლოვკა, დნეპროპეტროვსკი, დონეცკი, ვოროშილოვგრადი, ივანო-ფრანკოვსკი, კიროვოგრადი, ლვოვი, ნიკოლაევი (სოოლო), სევეტლოვოდსკი, სევასტოპოლი, სუმი, ტერნოპოლი, ჩერნიგოვი;

ბელორუსიის სსრ რესპუბლიკაში: გომელი, ვიტებსკი, მინსკი;

უზბეკეთის სსრ რესპუბლიკაში: ნავოი, ნამანგანი, სამარყანდი, ტაშკენტი;

ყაზახეთის სსრ რესპუბლიკაში: ალმა-ათა, ნოვი უზენი, ტალდი-კურგანი, ცელინოგრადი, ყარაგანდა;

საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში: თბილისი, ქუთაისი;

აზერბაიჯანის სსრ რესპუბლიკაში: ბაქო, მინგეჩაური;

ლიტვის სსრ რესპუბლიკაში: კაუნასი, შიაულიაი;

მოლდავეთის სსრ რესპუბლიკაში: კიშინიოვი;

ლატვიის სსრ რესპუბლიკაში: რიგა;

ყირგიზეთის სსრ რესპუბლიკაში: ფრუნზე, ჯალალ-აბადი;

ტაჯიკეთის სსრ რესპუბლიკაში: ლენინაბადი;

სომხეთის სსრ რესპუბლიკაში: ერევანი, ალაგიაზი;

თურქმენეთის სსრ რესპუბლიკაში: აშხაბადი;

ესტონეთის სსრ რესპუბლიკაში: ტალინი;

ხანტი-მანსის ავტონომიური ოლქი, 8 ქალაქის და 224 სოფლის რაიონი.

გამარჯვებულებად ცნეს და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშებით დაჯილდოვდეს:

ავტონომიური რესპუბლიკები, მხარეები და ოლქები.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის გაშლილ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მაღალი შედეგების მიღწევისა და სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულებისათვის.

რუსეთის სფსრ რესპუბლიკაში: ყაბარდო-ბალყარეთის ასსრ, ყალმუხეთის ასსრ, ჩრდილოეთ ოსეთის ასსრ, თათრეთის ასსრ, ჩუვაშეთის ასსრ, იაკუტის ასსრ, კრასნოდარის მხარე, კრასნოიარსკის მხარე, სტავროპოლის მხარე, ასტრახანის ოლქი, ქ. ლენინგრადი, ლენინგრადის ოლქი, მაგადანის ოლქი, ქ. მოსკოვი, მოსკოვის ოლქი, სვერდლოვსკის ოლქი, ტომსკის ოლქი, ტიუმენის ოლქი;

უკრაინის სსრ რესპუბლიკაში: ვოლინის ოლქი, ივანოვო-ფრანკივსკის ოლქი, ქ. კიევი, ყირიმის ოლქი;

ბელორუსიის სსრ რესპუბლიკაში: ბრესტის ოლქი, გროდნოს ოლქი;

უზბეკეთის სსრ რესპუბლიკაში: ყარაყალპაყეთის ასსრ, ტაშკენტის ოლქი, ზარეშუნის ოლქი;

ყაზახეთის სსრ რესპუბლიკაში: ალმა-ათის ოლქი, ალტაი-ალმა-ათის ოლქი,

ესტაფეტა საბჭოთა საქართველომ მიიღო

13-17 დეკემბერი: საქართველოს სს რესპუბლიკის დღეები სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე

საბჭოთა საქართველომ მიიღო სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე ჩვენი ქვეყნის მომავ რსპუბლიკათა საიუბილეო ესტაფეტა. როგორც ჩვენი გაზეთის გუშინდელი ნომრიდან ვმეოთ, 13-17 დეკემბერს იგი უპირატესად საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის დედაქალაქს — გმირ ქალაქ მოსკოვს, მთელ ქვეყანას თავის ნარმატებებს მომავ ხალხების ერთიან ოჯახში, იმას, თუ რა მიღწევებით ხვდება სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავს, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების რა პერსპექტივები აქვს დასახული.

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე საქართველოს სს რესპუბლიკის დღეებში მონაწილეობის მისაღებად ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქში მიემგზავრება რესპუბლიკის დელეგაცია, რომელშიც შედიან მრწყველობისა და სოფლის მეურნეობის მოწინავენი, მეცნიერებისა და კულტურის მოღვაწენი, პარტიულნი, საბჭოთა, პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციების, მასობრივი ინფორმაციისა და პროპაგანდის საშუალებათა მუშაკები.

მომავალი დღეების მნიშვნელობაზე, მათს პროგრამაზე, იმაზე, თუ რით მიემგზავრებიან ჩვენი რესპუბლიკის წარგზავნილები მოსკოს, საქინფორმის კორესპონდენტთა თხოვნით გვესაუბრებიან:

გ. ნ. ენუქიძე,

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, საქართველოს სსრ დელეგაციის ხელმძღვანელი:

— **საქართველოს** სს რესპუბლიკის დღეები სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე საქართველოსა და რუსეთის ხალხების, ჩვენი თვალუწვდენელი სამშობლოს ყველა ხალხის მეგობრობისა და ძმობის მატიანის კიდევ ერთი ნათელი ფურცელი გახდება. დღეები, როგორც ეწოდა საბჭოთა სახელმწიფოს სახელოვნები იუბილეს აღსანიშნავად, გეორგიევსკის ტრაქტატის — რუსი და ქართველი ხალხების ერთიანობისა და ძმობის პირველი მნიშვნელობის 200 წლისთავის წინ, უდიდეს პოლიტიკურ მნიშვნელობას იძენს. ქვეყნის მთავარ გამოფენაზე ჩვენი რესპუბლიკის მიღწევათა მომავალ დათვალიერების განსაკუთრებულ აზრს, განსაკუთრებულ შინაარსს ანიჭებს ის გარემოება, რომ იგი ეწოდება დღეებში, როცა საქართველოს მშრომელები, ისევე როგორც ყველა საბჭოთა ადამიანი, მზიდროდ ირაზმებიან მშობლიური კომუნისტური პარტიის გარშემო, ყოველმხრივ ამრავლებენ თავიანთ მეცადინეობას, რათა უზრუნველყონ სკკპ XXVI ყრილობის ისტორიულ წინასწარმასაზღვრულობათა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა, ამ პლენუმზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ი. ვ. ანდროპოვის მიერ წარმოთქმული სიტყვის დებულებებისა და დასკვნების უფლო შესრულება.

კიდევ უფრო ამამაღლოს საბჭოთა საქართველოს ავტორიტეტი მოძმე რესპუბლიკათა ერთსულოვან ოჯახში — ასეთია ოთხზის ორდენოსანი საქართველოს სს რესპუბლიკის კომუნისტების, ყველა მშრომელის მტკიცე გადწყვეტილება. იმას, რომ ეს გადაწყვეტილება მტკიცე საფუძველს ემყარება, თვალნათლივ ადასტურებს უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე საკავშირო სოციალისტურ შეკიბრებაში მოპოვებული სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ცხრა გარდამავალი წითელი დროშა, ლენინის ორდენი საქართველოს დედაქალაქის დროშაზე, რესპუბლიკური პარტიული ორგანიზაციის სამმაგნაბის მაღალი შეფასება, რომელიც მოეპოვება ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში „სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავისათვის მოსამზადებლად საქართველოს სსრ პარტიულ ორგანიზაციათა და ორგანიზაციების ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის შესახებ“.

ყოველივე ამას — იმასაც რაც უკვე გაკეთებულია, და იმასაც, რაც გასაკეთებელია — კეპატაკებთ მოსკოვსა და მოსკოველებს, ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს დედაქალაქს — მეგობრობისა და ხალხთა ძმობის ქალაქს, პატრიოტ ქალაქს, ინტერნაციონალისტ ქალაქს, ქვეყნად შვედობისა და სოციალიზმის ფორპოსტს.

სანტერესო და შინაარსიანი იქნება საქართველოს სს რესპუბლიკის დღეები სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე. საიუბილეო გამოფენა „ერთიან ოჯახში“, მეცნიერთა, სახალხო მეურნეობის სპეციალისტთა, ლიტერატორისა და ხელოვნების მოღვაწეთა გამოსვლები, თვითმოქმედ კოლექტივების კონცერტები შექმნის საკმაოდ სრულ წარმოდგენას ჩვენი რესპუბლიკის დღეკვნდელობაზე.

ალშენებლობის იმ სახელოვან გზაზე, რომელიც საქართველომ განვლო ფასოცი წლის მანძილზე ჩვენი ქვეყნის რესპუბლიკებთან ერთად ძმური კავშირით. შეხვედრები მოსკოვის სამრეწველო საწარმოებისა და სამეცნიერო ცენტრების კოლექტივებში, გამოცდილების გაზიარება და ინტერნაციონალიზმი შეგობრობის სალოზინი, დედაქალაქის მუზეუმების დათვალიერება, თეატრალურ წარმოდგენებსა და კონცერტებზე დასწრება — ასეთია დღეების პროგრამაში შემავალ ღონისძიებათა არასრული ნუსხა.

გიმართება შეხვედრები პარტიის მოსკოვის საქალაქო კომიტეტსა და მოსკოვის სახალხო დეპუტატთა საბჭოში, ჩვენი რესპუბლიკის წარგზავნილები ეწვევიან თვითონ ძველ მეგობრებს — ძერჟინსკსა და ბაბუშკინის რაიონების შრომელებს, ესტიმრებიან მოსკოველ პიტერსა და მეურეს ლიტერატორთა ცენტრალურ სახლში, კოსმონავტებსა — ვალერი კუბასოვსა ალაკში. ქართველი ხალხის, რესპუბლიკაში მცხოვრებ ერთა და ეროვნებათა სულიერ სამყაროს მოსკოველებსა და დედაქალაქის სტუმრებს გადაეშლიან თბილისის, გუდაუთის, ქობულეთის, ცხინვალისა და საქართველოს სხვა რაიონების საუკეთესო თვითმოქმედი ფოლკლორული და ეკლესიასმენები. დღეების პროგრამაშია აგრეთვე კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ მხატვრული, სამეცნიერო-პოპულარული და დოკუმენტური ფილმების ჩვენება დედაქალაქის კინოთეატრებში „თბილისში“, „არქტიკაში“, „პიიანასში“, „მეტროპოლიტენ“ და სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე. აქვე, ქვეყნის მთავარ გამოფენაზე, რესტორან „იუბილეინიში“ მსურველები გაესიჭავენ საუკეთესო ქართულ ეროვნულ კერძებს, ერთ-ერთ მის პავილიონში კი გაეცნობიან ქართველ მემოდელეთა მიერ მომზადებულ ახალ ტანსაცმლის კოლექციას.

ერთი სიტყვით, მოსკოვს ეუჩვენებთ ყველაფერს, — რითაც მდიდარია ჩვენი რესპუბლიკა, ვაჩვენებთ, თუ რა დიდ წარმატებებს მიიღწევა მან თავის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაში ბრძნული ლენინური ეროვნული პოლიტიკის განხორციელების შედეგად. ჩვენ ვუამბობთ ჩვენს ძმებსა და მეგობრებს იმასაც, თუ რა დიდი პერსპექტივები აქვს დასახული საბჭოთა საქართველოს — თანასწორს თანასწორთა შორის მოკავშირე რესპუბლიკათა ოჯახში — ახლო მომავლისათვის.

ი. ბ. აბაშიძე,

პოეტი-აკადემიკოსი, სოციალისტური შრომის გმირი:

— **მოსკოვთან** შეხვედრა ყოველთვის დღესასწაულია. ჩემი ცხოვრების ყველაზე ნათელი, ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენები დაკავშირებულია სიბერძნის, სინათლის, სიკეთის, სიყვარულის ამ ქალაქთან. და ბედნიერი ვარ, რომ სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავის წელს შესაძლებლობა მომეცა კვლავ ჩავსულიყავი მოსკოვში, შეეხვედრდი გულიდა და მოგთან სტუმრობოდეს ბოსკოველებს, მეგობრებსა და თანამოკალმეებს.

სახელოვანი იუბილეს წინ ჩვენ ბევრი რამ გვაქვს გასახსენებელი, სალაპარაკო და ერთმანეთისათვის გასაზიარებელი. სწორედ მოსკოვში ჩაეყარა საფუძველი ჩვენი ეროვნული კულტურების შემოქმედების თანამშრომლობას, მათს მეგობრობას, იდეურ-მხატვრულ ერთიანობას. სწორედ მასთან, ყოველი ჩვენგანისათვის შობლიურ დედაქალაქთან არის დაკავშირებული საბჭოთა ლიტერატურის განვითარება, საკავშირო და მსოფლიო ასპარეზზე ქართული ლიტერატურის, ისევე როგორც ჩვენი ქვეყნის ყველა მოძმე ლიტერატურის გამოსვლა.

ეს ერთგანთარება ორგანულად არის შეხამებული ტრადიციებისადმი უაღრესად სათუთ დამოკიდებულებასთან, — თქვა ცნობილმა საბჭოთა პოეტმა მიხეილ დუდინმა, რომელსაც გამოფენაზე შევხვდით. — ძალიან მიხარია, რომ კიდევ ერთხელ, თუნდაც დაუსწრებლად, შევხვდი საქართველოს, სადაც ბევრი მეგობარი მყავს.

— დიდად მახარებს მზიანი საქართველოს მშრომელების, განსაკუთრებით კი ფოთელების წარმატებანი, რომლებთანაც შრომითი მეტოქეობა გვაკავშირებს, — თქვა ლიტაიდან ჩამოსულმა ტრაფლერის კაპიტანმა ედუარდ სტუტმანისმა. — კარგი საჩუქარი მიიღეთ ჩვენ, მეგადურებმა, ფოთის გემთმშენებლებისაგან, რომლებმაც დაიწყეს ჩვენთვის ძალზე საჭირო მოტოხოტი „ჩაიკის“ გამოშვება. სხვათა შორის, ეს მხოლოდ აქ შეგიტყვე, როცა ექსპოზიციას გავეცანი.

სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენა ელის შეხვედრას საქართველოსთან, მის საუკეთესო ადამიანებთან.

ა. ბ. ალექსიძე,

ალმეტის რაიონის ზემო ალვანის საბჭოთა მეურნეობის მეცხოველე, სოციალისტური შრომის გმირი:

— **ჩვენ** ქვეყნის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავისადმი მძიმენი ექსპოზიციათა თავიანთი ადგილები დაიკავეს უკანასკნელმა ექსპონატებმა, რომლებიც ასახულია საბჭოთა საქართველოს დღეკვანდელობა. მთავარი გამოფენის უდიდეს პავილიონში, 16 ათას კვადრატულ მეტრ ფართობზე ფართოდ არის წარმოდგენილი ჩვენი რესპუბლიკის ინდუსტრია, სოფლის მეურნეობა, მეცნიერება და კულტურა.

— ჩვენ, პავილიონის მუშაკებმა, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს მისმა დირექტორმა ვადიმ როგდესტვენსკიმ, — ყოველი ღონე ვიხმარეთ, რათა საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ექსპოზიცია ეფექტურად გამოიყურებოდეს. თქვენი რესპუბლიკის დღეები ჯერ არ დაწყებულა, მაგრამ მის საუთბილეო ექსპოზიციას ყოველდღიურად უკვე ორი ათასამდე მნახველი ათვალიერებს.

ექსპოზიციის დასაწყისში დადგმულ დიდ პოლიეკრანზე უჩვენებენ რესპუბლიკის მშრომელთა დღევანდელი წარმატებების ამსახველ სლაიდ-ფილმებს. აქ ასობით ექსპონატია. ეს არის ვლ-11 ელმავლისა და ფრთიანი „კოლხეთის“ მოდელები, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების ავტომატიზებული და ხელმარჯვე ოსტატთა ნაწარმი. განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს სტენდი „ქვეყანა — საქართველოა, საქართველო — ქვეყანაა“, რომელიც თვალნათლივ ასახავს საბჭოთა საქართველოს ადგილს ქვეყნის ეროვნულ სახალხო-სამეურნეო კომპლექსში.

— დიდია ინტერესი ჩვენი რესპუბლიკისადმი, ამას ცხადყოფს მრავალი შეკითხვა, რომლებსაც გვაძლევენ დამოკალიერებენ, — თქვა გამოფენის მეთოდისტმა ნინო ედილაშვილმა. — მთელ ჩვენს ბრიგადას, რომელიც მოსკოვში ჩამოვიდა საქართველოს სს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენიდან, არც ერთი წუთით არა აქვს მოსვენება. მაგრამ ეს სულაც არ გვაწუხებს, პირიქით, გვეამაყება ჩვენი სამშობლოსადმი, ჩვენი ხალხისადმი ასეთი ინტერესი.

— თქვენი შესანიშნავი რესპუბლიკა სწორაფად ვითარდება, და სწორედ მას, მოსკოვს, ეუდარებთ ჩვენს დღეკვანდელ და ხვალინდელ დღეს.

ა. ი. დათაშვილი,

ლენინის ორდენოსანი „თბილისგვარამეწნის“ სამმართველოს მემონტაჟე ზეინკლთა ბრიგადირი, სოციალისტური შრომის გმირი:

— **მოსკოვთან** შეხვედრას მე და ჩემი ამხანაგები მივიჩნევთ ფასოსანის მიწისქვეშა ტრასების შემქმნელთა მიერ გაწეული მუშაობის, წარმატებათა შესახებ პასუხსაგებ ანგარიშად.

ჩვენი წარმატებანი ცხადია: სამართველოს ბევრი კოლექტივი შრომითი ჯიგიოის გასწრებით მუშაობს, მაგრამ თვითდამშვიდებას არ ვიძლევთი. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმმა ქვეყნის შრომელებს დაუსახა ერთობ მნიშვნელოვანი ამოცანა — ყველა საშუალება, ყველა რეზერვი მოახმარონ წლიურ დავალებათა წარმატებით შესრულებას. ჩვენ მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლების დიდი შესაძლებლობანი გვაქვს და ვიყენებთ კიდეც მათ. მაგრამ ისეთი რეზერვი, როგორიც არის მეგობრობის მოწინავე გამოცდილების გამოყენება, პრაქტიკულად ამოუწურავი. შესაძლებლობაა. საქართველოს სს რესპუბლიკის დღეები ქვეყნის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე მოწინავე გამოცდილების სკოლა გახდება. დარწმუნებული ვარ, რომ მეტროშენებლებე, ბევრ სასარგებლო რამეს ვისწავლი ჩემი მოსკოველი კოლეგებისაგან.

ო. თ. მიქაძე,

გალის რაიონის აჩიგვარის ჩაის საბჭოთა მეურნეობა-ტექნიკუმის მექანიზატორი, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი:

— **განსაკუთრებული** გრძნობით მივეგზავნები, რათა მონაწილეობა მივიღო საქართველოს დღეებში ქვეყნის მთავარ გამოფენაზე. მე მომანდეს წარმოვადგინო იქ რესპუბლიკის მენაოვნი მრავალთანაანი რაზმი, რომელმაც წელს ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის ჩინებული მოსავალი მოკრიფეს. 537 ათასი ტონა ჩაი — ასეთია ჩემი კოლეგების პატაკი მოსკოველებსა, სამშობლოსადმი.

მოსკოვთან შეხვედრა ყოველთვის სასიხარული, მნიშვნელოვანი მოვლენაა. ახლანდელი შეხვედრის ზეიმერთობას კიდევ უფრო აძლიერებს საბჭოთის მომავალი იუბილე, ის კარგი ბუნება-განწყობილება, რომელიც ახლა რესპუბლიკის შრომითს კოლექტივებში სუფევს. გვესმის, რომ ჩვენი დღეკვანდელი წარმატებანი მთელი საბჭოთა ხალხის შრომით არის გამუშედილი. სწორედ ყოველივე ეს გვნდა გავაცნოთ მოსკოველებს, ყოველივე ეს ვუამბოთ ჩვენი საქმეების შედეგების, ჩვენი მნიშვნელოვანი გეგმების ესინი.

სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენა მზად არის შეხვედრისათვის

ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენაზე სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავისადმი მძძღვნილ ექსპოზიციათა თავიანთი ადგილები დაიკავეს უკანასკნელმა ექსპონატებმა, რომლებიც ასახულია საბჭოთა საქართველოს დღეკვანდელობა. მთავარი გამოფენის უდიდეს პავილიონში, 16 ათას კვადრატულ მეტრ ფართობზე ფართოდ არის წარმოდგენილი ჩვენი რესპუბლიკის ინდუსტრია, სოფლის მეურნეობა, მეცნიერება და კულტურა.

— ჩვენ, პავილიონის მუშაკებმა, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს მისმა დირექტორმა ვადიმ როგდესტვენსკიმ, — ყოველი ღონე ვიხმარეთ, რათა საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ექსპოზიცია ეფექტურად გამოიყურებოდეს. თქვენი რესპუბლიკის დღეები ჯერ არ დაწყებულა, მაგრამ მის საუთბილეო ექსპოზიციას ყოველდღიურად უკვე ორი ათასამდე მნახველი ათვალიერებს.

ექსპოზიციის დასაწყისში დადგმულ დიდ პოლიეკრანზე უჩვენებენ რესპუბლიკის მშრომელთა ბისათვისაც, ეს არის ნამდვილად მსოფლიო მნიშვნელობის მოვლენა, განცხადა ეზია-ეფრიკის ხალხთა სოლიდარობის ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა ნური ანდელ რაზეგმა. თავისი პრსებობის პირველი დღეებიდანვე, თქვა მან საკვლევის კორესპონდენტთან საუბარში, ამ ნამის სახალხო პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა რუბენ დარიო ოუსამ. ეი რატომ არის, რომ დედამიწის მთელი პროგრესული ძალები, ყველა კეთილი ნების ადამიანი ეშმაკდებიან აღნიშნონ სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავი, როგორც თვიანთი დიდი დღესასწაული.

საბჭოთა კავშირი, რომელსაც ეფიდან მიმზიდველი ძალა აქვს, სამაგალითოთა თავისუფლების, დემოკრატიისა და სოციალური პროგრესისათვის მებრძოლი ყველა ხალხისათვის.

კარრო. საკვლევის კორესპონდენტი ვ. ალექსანდროვი იუწყება: საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავი ამ მარტო საბჭოთა ჩვენ ხალხებისათვის, არამედ მშვიდობის, თავისუფლების, პროგრესისა და დემოკრატიის მთელი ძალისა.

ბაგრამი. აქ გაიხსნა სამეცნიერო სესია „საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი და პოლონეთი 1922-1982“, რომელიც ეძღვნება სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავს.

სესიის მონაწილეები განიხილავენ საბჭოთის შექმნის იუბილესთან დაკავშირებულ მეცნიერულ ნაშრომებს, აგრეთვე „პოლონელ მეცნიერთა გამოკვლევებს, რომლებიც მიეძღვნა 20-80-იანი წლების პერიოდში საბჭოთა კავშირ-პოლონეთის ურთიერთობის ისტორიას.

პაანგა. საკვლევის კორესპონდენტი ნ. ტრტმანიცკი იტყობინება: მსოფლიოში პირველი მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს შექმნა ისტორიული ნონმანსეტია კაცობრიობის განვითარებაში, განსაკუთრებით ალ-ჯეზაირ ალ-ჯეზაირ ალ-ჯეზაირ

Вітаю тебе, рідна Україна!

ГЕСАЛМЕБИ. УКРАИНАВ ЧЕМО!

საბჭოთა უკრაინა მეოცე საუკუნის 80-იანი წლების გარიჟრაჟზე...

როგორია იგი? როგორ ცხოვრობს, შრომობს, ისვენებს?

ძმურ საბჭოთა ოჯახში ყველა ხალხთან ერთად დიად დღესასწაულს — სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავს ამაყად ხვდება საბჭოთა უკრაინა. მის დროშას ამშვენებს ორი ლენინის ორდენი, ოქტომბრის რევოლუციის და ხალხთა მეგობრობის ორდენები. მისი დღევანდელობა და მზიანი მომავალი ნათლად არის გამოხატული სკკპ XXVI ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებებში.

ყრილობის მაღალი ტრიბუნიდან კომუნისტების, საბჭოთა უკრაინის ყველა მშრომელის სახელით საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს ნევრმა, უკრაინის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ვ. ვ. შჩერბიცკიმ განაცხადა: „ჩვენ კვლავაც თვალისჩინივით გავუფრთხილდებით ურღვევ ძმობას, ჩვენი ქვეყნის ყველა ერისა და ხალხის ნმინდა ერთობას, რადგან ამ ერთობაში, პარტიის ნაცად ხელმძღვანელობაში, კომუნისტური იდეალების მტკიცე რწმენაშია ჩვენი უძლეველობა“.

აკი ჩვენი სამოცწლიანი ისტორიის ერთ-ერთი მთავარი მონაპოვარი ხალხთა მეგობრობაა. მაგრამ იმ ორი ერის მეგობრობას, რომლებზეც დღეს კიდევ ერთხელ გვინდა შევაჩეროთ მკითხველის ყურადღება, უფრო ღრმა და მძლავარი ფესვები აქვს, რამეთუ ქართველისა და უკრაინელის ბედი მტკიცედ და საბუდამოდ გადაეჯაჭვა ერთმანეთს.

უკვდავი ლესია უკრაინკას უკანასკნელი ამოსუნთქვა საქართველოშ მიიღო. უკრაინის მიწაში, სამუდამო სასუფეველი პოვა ჩვენმა ტანჯულმა დავით გურამიშვილმა. ასე გაეცალა ორმა ერმა ორი უსაყვარლესი და ერგული შვილი და ამ ფაქტმა თითქმის სამუდამოდ შეაფუფუა ეს მეგობრობა.

და დღეს საქართველო უკრაინაში ყოველ ნაბიჯზე შეიგრძნობა.

შეიცქერით კიევის სოფიის ტაძარს და ვფიქრობთ იმაზე, რომ მოზაიკით მის მოპირკეთებაში ქართველი ხელოსნებსაც მიუღიათ მონაწილეობა.

შეიცქერით ივანე ფრანკოს სახელობის თეატრს და გვახსენდება, რომ მის სცენაზე 1919 წელს კიევის თეატრების კომისარმა კოტე მარჯანიშვილმა დადგა პირველი საბჭოთა სპექტაკლი — „ლოშე დე ვეგას „ცხვრის წყარო“.

და რიდისაც მშვენიერი დნეპრის თანამედროვე მკვიდრად ცხელ ხიდზე გავიარეთ, ჩვენ შეიქრობდით ხის ხიდზე, რომელიც კიევთან ინ სამახსოვრო, 1943 წლის შემოდგომაზე კაპიტან ირაკლი ციციშვილის ხელმძღვანელობით ააგეს. სწორედ ამ ხიდზე გაიარეს საბჭოთა ტანკერებმა და მამაცმა მებრძოლებმა, რომლებმაც კიევი გათავისუფლეს.

ხოლო როცა თეთრი ქრიზანთემები მივიდანენთ დიდების მემორიალთან, იქ, სადაც ქალაქის ბევრ დამცველთან ერთად დასაფლავებულია საბჭოთა კავშირის გმირი ნ. გოგიჩაშვილი, ჩვენ ფფიქრობდით იმაზე, რომ იგი საბჭოთა უკრაინასთან ერთად, თავის მშობლიურ საქართველოსაც იცავდა.

1500 წლის კიევი

აბრ უკვე თხუთმეტი საუკუნეა დგას დნეპრის მაღალ ნაპირზე რუსეთის ქალაქების დედა — კიევი.

უძველესი მატიანე გვიუწყებს: „და იყო სამი ძმა. ერთს ერქვა კი, მეორეს შეკი, მესამეს ხორივ და მათი და ლიბედი“. და აშენეს ქალაქი უფროსი ძმის სასახელოდ და დაერქვა სახელი კიევი.

დღესაც ორის ქალაქში შუთანა და უმცროსი ძმის სახელობის ქუჩები, ხორო დის სახელს ატარებს კომფორტული სასტუმრო და პატარა მდინარე, რომელიც ახლა ქალაქს ქვეშ, ბეტონის კალაპოტში მიედინება.

საბჭოთა ხალხების ძმური ოჯახში გაიზარდა და განმტკიცდა გმირი ქალაქი კიევი. ახლა მისი მოსახლეობა 2,3 მილიონს ალემატება. იგი ევროპის ყველაზე მწვანე ქალაქია. მის ყოველ მცხოვრებზე 170 კვადრატული მეტრი მწვანე ნარგავები მოდის.

კიევის ყოველი მესამე მცხოვრები მისდევს სპორტს. მათ 21 სტადიონი, 25 საცურაო აუზი, 497 სპორტული დარბაზი, სპორტის სასახლე, ყინულის სტადიონი და სხვა სპორტული ნაგებობანი ემსახურება.

კიეველებმა ბევრი რამ გააკეთეს ომისათვის, რომ დაიცვან, მოვაკონ თაობას შემოუნახონ წარსულის უნაკლური ძეგლები.

მშვენიერ კრეშატიკზე აღიმართა დიდი ოქტომბრის რევოლუციის დღისადმი მიძღვნილი დიადი მონუმენტი, რომლის ცენტრშია ვ. ი. ლენინის სკულპტურული გამოსახულება. მის პირდაპირ კი თეთრად ქათქათებს მარმარილოს სასახლის გრანდიოზული ნაგებობა — ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის ფილიალის ახალი შენობა.

დნეპრს გადმოპურებს დიდადსამშობლოს დიადი ფიგურა უზარმაზარ თასში დიდების (ციცინელი გიზგიზებს.

დამთავრდა ხუროთმოძღვარ რასტრელის თვალსაჩინო ქმნილებების — ანდრიას ეკლესიისა და მარიამის სასახლის რესტავრაცია, ორღანი ახმიანდა აღორძინებულ გოთერ ტაძარში. კიევ-პეჩერის ლავრის ძველ ისტორიულ არქიტექტურულ კომპლექსში განახლდა მაღალი სამრეკლო, ახლებურად აელვარდა იაროსლავ ბრძენის მიერ მე-11 საუკუნეში აგებული სოფიის ტაძრის მოზაიკები და ფრესკები, მის ბახლობლად აღმართულია ოქროს კარიბჭე.

ძველ თბილისს გვაგონებს ქალაქის ერთ-ერთი უძველესი რაიონის — პოდოლის უბნები. ანდრიას დაღმართზე ძველებური ფარნები ანათებს ქვით მოპირკეთებულ ქუჩებს.

პოდოლი ენობილია რუსეთში პირველი უმაღლესი სასწავლებლით — კიევ-მოგილიანსკის აკადემიით.

დიდი რუდუნებით აღუდგენიათ პოდოლის წყნარი ქუჩებისა და მოედნების ძველებური სახე.

უკრაინელები ქართველებისადმი სიყვარულში საოცრად გულწრფელნი არიან. ამ სიყვარულის გამოხატულებად აღვიქვამდით დედაქალაქის ქუჩების სახელწოდებებსაც — რუსთაველის, ორჯონიკიძის, კიკვიძის, ქართველიშვილის, გრუზინსკაიას და კიდევ ბევრ სხვა ფაქტს. თუნდაც ის რად ღირს, რომ პეჩორის რაიონის პარტიკომ ვეტერანთა ინიციატივით საზოგადოებრივ საწყისებზე გაიხსნა კიკვიძის მუზეუმი, რომელსაც დიდი რუდუნებით ფალიან ვეტერანები.

გმირის ლამაზი სიცოცხლე

როდესაც ფაშისტი დამპყრობლები საბჭოთა კავშირს თავს დაესხნენ, უკრაინის შრომელები მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად ჩადგნენ სამშობლოს დამცველთა რიგებში. 20 მილიონი საბჭოთა ადამიანი დაიღუპა მეორე მსოფლიო ომში. უკრაინაში თითქმის არ დარჩენილა ოჯახი მამა, შვილი, ან ძმა რომ არ დაეკარგოს.

ფაშისტებმა დაწვეს და დაანგრიეს 714 უკრაინული ქალაქი და ქალაქის ტიპის დასახლება, 28 ათასი სოფელი, 16 ათასი სამრეწველო საწარმო, გაანადგურეს ყველა კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა.

მეგობრობის ძალამ ფერფლისაგან აღადგინა და ააყვავა უკრაინის სოფლები და ქალაქები.

...წყალში ლამაზად ირეკლება

ДОНЕЦКИЙ ОЛЖИ. „დონბასის კომკავშირელის“ ახალ ზაბუნში მოქმედებს მეკანაზებული კომპლექსები, ფაროდ ფეიენებენ ელექტროტექნიკას, რომელიც ტექნოლოგიურ პროცესებს მართავს. ყოველივე ეს ზნეშვნელოვნად უმსუბუქებს შრომას მეზანტეებს.

ზაბუნის კოლექტივი ყოველ დღე-ღამეში იღებს 8600 ტონა ქვანახშირს. წლის დამდეგიდან გეგმინ ვადამეტებით დაახლოებით 55000 ტონა სათბობი მოპოვებული.

სურათზე: ვლადიმერ ჩუხუბოვის (ცენტრში) მოწინავე ახალგაზრდული რაზოლი სანგრევში ჩასვლის წინ.

ლიდია მაიდანიუკი — ჩერკასის საოლქო ფილარმონიის ხალხური გუნდის სანდოსრისტი.

ჩერნოვცი. ვიოლინელა და ნინო მიგალიუკების ოჯახი შეადგენს მთელ ვოკალურ ანსამბლს „ჩერნობრივეცის“. ზვალეს ტანსაცმელი თვითონ მშობლებმა მოუჭარეს.

(საბჭოსის ფოტოკორესპონდენტი).

1981 წელს კიევის დიდების პარკში ყოფილ პარტიზანთა ტრადიციულ შეხვედრაზე (მარცხნიდან): ვ. ბაბუხადი, უკრაინის სსრ უმაღლეს საბჭოსთან არსებული ყოფილ პარტიზანთა კომიტეტის მდივანი პ. კლიმენკო, პარტიზანთა ყოფილი მედიცინის და — ამჟამად პროფესორი, სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ე. ლუკიანოვა და ორჯონიკიძის სსრ კავშირის გმირი, პარტიზანული შენაერთის მეთაური ა. ფიოდოროვი.

ი. დავიდოვიჩის ფოტო.

გული მისცეს გულისათვის...

გადაყვითლებული დნეპრისპირეთი.

ნაპირზე ერთმანეთის მხარდამხარ დგანან ქათქათა ხომალდები, ახალი ცისფერი ზეგების მოლოდინში გაყუჩულან და ტალღს აყოლილნი ოდნავ ირწევიან.

„ზოთა გოგორიშვილი“ — კეთილუნარი ერთ-ერთ მთავანზე წარწერაა.

სულ მალე კაპიტნის ჯიხურში ვართ „ზოთა გოგორიშვილი“ კიევიდან კრემენჩუგში მიეშგზავრება.

ვერც ერთი მგზავრი გვერდს ვერ აუვლის პატარა სტენდს, რომელიც ჩვენს თანამემამულეს — ზოთა გოგორიშვილს აცნობს მკითხველებს.

იგი 1922 წელს დაიბადა თბილისში. 1941 წელს 19 წლის ახალგაზრდა, რომელმაც სამხედრო სკოლა დაამთავრა, ლეიტენანტის ჩინით ფრონტზე წავიდა.

მთელი უკრაინა ბრძოლით გაიარა, მთავრობის ჯილდოებს ზედიზედ იღებდა, ოთხჯერ დაიჭრა. მეოთხე ჭრილობა სპეციალურ ამბოხნდა. ეს მოხდა პოლონეთის განთავისუფლების დროს.

1974 წლის 11 ნოემბერი მისი მეორედ დაბადების დღეა. ამ მნიშვნელოვან დღეს თბომავალ „ეტეორს“ მიეხეშა ზოთა გოგორიშვილის სახელი. და შორეულ საქართველოდან კიევში გემის ეკიპაჟის სახელზე მოვიდა დიდის ბარათი, რომელსაც კაპიტანი გვაწვდის და დანაღვლიანებული გვეუბნება: მისი კითხვისას მთელი ეკიპაჟი ტირიდაო.

ბარათში დიდ დიდ მადლობას უხდიდა ყველას, ვინც მისი შვილის სახელი ასე უკადაყო. თან დასძენდა, რომ არც მეორე ვაჟიშვილი — მიხეილი დაბრუნებულა ფრონტიდან, მამაც მთა დარდს დადაპყრა და ახლა, მოხუცებულობის ჟამს, თითქოს ყველანი გაიცოცხლენენ.

„ჩემს შვილს ბევრი მეგობარი ჰყავდა სკოლაში, ეტყობა ფრონტზეც კეთილი ადამიანი დატოვა, რომ ამდენი წლის მერე მისი სახელი თბომაგალს დაარქვეს. იყავით მამაცა დიდების ღირსნი, ატარეთ ჩვენ ხალხს შორის მეგობრობის სითბო.

დედათქვენი ეკატერინე გოგორიშვილი“.

— დიახ, დედა იყო ჩვენი ქალბატონი ეკატერინეო, — გვეუბნება გემის უფროსი კაპიტანი ლისენკო. ჩვენი ეკიპაჟის ყველა მაღლეცვა, ჯილდო, წარმატება უხარიოდათ იქ, საქართველოში. ეს ჩვენ ძალას გვმატებდა და ალბათ ამიტომაც ყოველთვის მოწინავეთა რიგებში ვართ.

ზოთას ცხენდარი ალრგა ხანი თბილისში, კუკის სასადილოში გადასცემენ. მის საფლავს ძეგლად ტანკი იდგას, აქ არასოდეს ქანრნა ყვავილები.

ვაწყმ შეასრულა თავისი მეგობრის ოჯახეული სურვილი.

თენგიზს ექიმი უნდოდა ყოფილა ოდესმე. ამ სურვილ ამტმა დაამთავრა კონსერვატორიის სამედიცინო ინსტიტუტი.

ახლა იგი უკრაინის ჯანმრთელობის მინისტრის მოადგილე და წამყვანი ტრავმატოლოგია, უკრაინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსია.

სამმე ბეგრია, მაგრამ არასოდეს ავიწყებს შშობლიურ საქართველოს, თენგიზის ნათესავებს. მისი ორივე ვაჟიშვილი ექიმები არიან და ისინიც მამასავით ხმირად ჩადიან საქართველოში.

კ. ტერნოვოის დამსახურება ბევრჯერ აღინიშნა მთავრობის უმაღლესი ჯილდოებით. მას მიენიჭა პირველი ხარისხის სამამულო ომის ორდენი, ორი შრომის წითელი დროშის ორდენი, „სამატეონ ნიშნის“ ორდენი, უკრაინის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სპატიონ სიგელები.

ქართველმა ქირურგებმა იგი რესპუბლიკის სპატიონ ქირურგად აირჩიეს და როდესაც გიორგი მუხანის საზეიმოს მედალი გადასცეს, კონსტანტინე გულმა თავის ძმაფნფიეს „ბაეესაუბრა“ — ეს შენი მედალია, ძმაო!

ღრმად არის დარწმუნებული კ. ტერნოვოი, თენგიზი რომ ცოცხალი ყოფილიყო, აუცილებლად სახელოვანი ადამიანი იქნებოდა ყოველ წელს, თენგიზის დაბადების დღეს, იგი ჩამოდის საქართველოში.

— ასე იქნება მუდამ, სანამ მე ცოცხალი ვარ და მერეც, ჩემი ბიჭები ამ ტრადიციას არ უღალატებენ, — გვეუბნება კ. ტერნოვოი და თვალებზე მომდგარ ცრემლებს ეცილ იკავებს.

და ვინ მოთვლის, იმ შვიბნელ დღეებში მის ბსგავსად რამდენმა უკრაინელმა პოვა თბილი გული და შშობლიური კერა საქართველოში.

დღეს ყველას ახსოვს საქართველო.

გამოწვევა მიიღეთ, კობერიძეებო!

უკრაინის ქალაქი ენაკიევო თითქოს ჩვენს რუსთავს მოგვაგონებს. მსგავსებას, ალბათ, უმიტრეულსად, მეტალურგიული ქარხნის კარგად ცნობილი სილუეტი იწვევს და შემდეგ... შემდეგ ეს აკიეველი მეფოლადეები თვალით ქართველ კოლეგებზე რომ ალაპარაკდნენ, მიხვდებით, რომ მსგავსება შემთხვევითი არ ყოფილა. საბჭოთა საქართველოსადმი მიძღვნილი შრომითი ვახტის დღეებში უკრაინელ მეფოლადეთა ერთ-ერთი ჩქაროსსენი ნადნობი ვარდაშ კობერიძეს მიეძღვნა. ასობით ტონა თუჯი ჩიიღვრეს მაშინ ენაკიევოელმა ოსტატებმა პირად ანგარიშზე.

ვარდაშ კობერიძის სახელი აქ

სიმგოლო

მეგობრობის სიმბოლოდ ყველაფერი შეიძლება იქცეს, თურმე უბრალო ნიჩაბიც კი.

„ამ ნიჩაბს, ქალაქ მარგანეცის მაღაროელებს სტენდზე სჩინო ადგილას რომ დაუკიდიათ, თავისი ისტორია აქვს: ფაშისტებმა უკან დახევის დროს ქალაქი და მისი მაღაროები აიფეთქეს. 1944 წელს ქვაყნის სხვადასხვა რეგიონიდან დასახმარებოდან მოსულ ეშელონებს შორის იყო მატარებელი ქიაოურიდან. ქართველმა მეგობრებმა მაშინ ძმურად გაგვიზიარეს და გამოგვიგზავნეს რაც შეეძლოთ — 300 ნიჩაბი და წერაქვი, შვიდი კომპლექტი სამარაგო ინსტრუმენტი, რამდენიმე სანრეგი ჩაქუჩი, ჩარხი და კიდევ... ხელშეკრულება სოციალისტური შეჯიბრების გაგრძელების შესახებ“ — ეს ივანე მელნიკოვი ესაუბრება პროფტეხნიკოსი სასწავლებლის კურსდამთავრებულებს.

ამ საუბრის შესახებ შემდეგ თავის მეგობარს, ქიაოურელ მაღაროელს პეტრე ჭიტაძეს მისწერეს იგი და კიდევ დაამატეს: ჩვენს ერთგურთ ახალ ზაბუტს ქიაოურის 100 წლისთავის აღსანიშნავად „ქიაოურის“ ზაბტი ვუწოდეთო. ავაშენეთ ახალი ქალაქი ოჯახოსკიეკ. ამასთან ვეტერანთ მუშა თანამშრომელს მაღლობას უხდის მათი კონსტრუქციის პუტლსადენსათვის და ატყობინებს, რომ იგი ჩინეზეულად მუშაობს გრუშევის მამდღრეზელ ფაბრიკაში. დასასრულ თავისი მეგობრების აზრს გადასცემს მელნიკოვი პეტრეს: სიახლის სწრაფი დანერგვისათვის სპეციალისტია. უკანასკნელი, რასაკვირველია, ფშნდა უკრაინელია; ხოლო რაც შეეხება პირველს, აქ ლიტერატურულ რემინისცენციის ვერ ავცდებით. არ შეიძლება არ გაგახსენდეთ გოგოლი ნ. დუმბაძის „თეთრი ბაირაღებიდან“. როგორ ქართველებს ჭიქაკო გოგოლი. თავის თავს ისევე თელს ქართველად, როგორც ნაკაშიძე და ლეგდარიანი, რადგან მამამისი, პაპამისი ქართულ მაწას ჰყვანან მიბარებული, რადგან ქართულ ზეცას უყურებს დაბადებიდან დღემდე და რადგან პირველი სიტყვა ქართულად წარმოთქვა. ამიტომ გოგოლ-ბორშჩეგსის ურთიერთობა ისეთივე ქართულ-უკრაინულია, როგორც ჭიტაძე-ელნიკოვისა, რადგანაც გოგოლს თავი ისევე ქართველად მიაჩნია, როგორადაც ჭიტაძეს.

ფოთელი და ენდაფელი დოკერების გ. გოგოლის და ვ. ბორშჩენკოს ბრიგადებმა სულ ახლახანს დადეს შეჯიბრების ხელშეკრულება. ამის შემდგომ მათ მძლავრი გადამსაცემი ტაქნიკა შეეშატა, რის გამოც საქმირო გახდა ამ ხელშეკრულების კორექტირება. და აი, უკრაინაში იღებენ რადიოგრამას: გადავმყვეტეთ ფოთელი გეგმა შეეასრულოთ არა სსრ კავშირის 60 წლისთავის იუბილესთვის, როგორც ეს წინა ხელშეკრულებით იყო გათვალისწინებული, არამედ რამდენიმე დღით ადრე. გეგმის გადამეტებით 10 ათას ტონა ტვირთს გადავამუშავებთ. დაგვეხმარებიან რკინიგზელებიც, ვიმუშავებთ ვარიანტით გემი — ვაგონი. გ. გოგოლი.

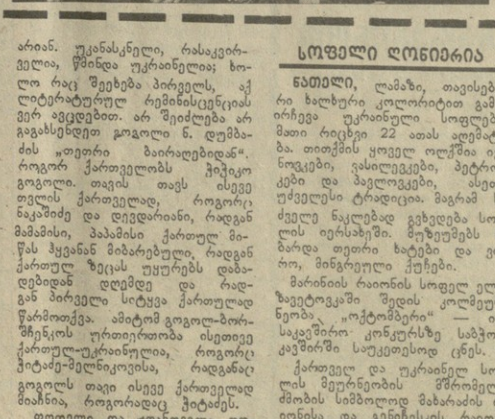

ФОТОРОПОРТАЖИ-ЕФЕКТИВУШИА САБЧЕОТА УКРАИНА

სოფელი ღონიერია

ნათელი, ლამაზი, თავისებური ხალხური კოლორიტით გამორჩეული უკრაინული სოფლები. მათი რიცხვი 22 ათას ალემატება. თითქმის ყოველ ოლქშია ივანოფკები, ვასილევკები, პეტროვკები და პავლოვკები, ასეთია უძველესი ტრადიცია. მაგრამ სიძველე ნაკლებად გვხვდება სოფლის ინარსებში. მუზეუმებს ჩაბარდა ფოთი ხატები და ვიწრო, მინგრეული ქუჩები.

მარინინის რაიონის სოფელ ელიზავეტოვკაში შედის კოლმეურნეობა „ოქტომბერი“ — იგი საკავშირო კონკურსს საბჭოთა კავშირში საუკეთესოდ ცნეს.

ქართველ და უკრაინელ სოფლის მეურნეობის მშრომელთა ძმობის სიმბოლოდ მახარაძის რაიონისა და გენიჩესკის რაიონის კოლმეურნეთა მეგობრობა იქცა.

პრინციპი, რომელიც ქიაოურელ და მარგანეცელ მაღაროელთა სოცშეჯიბრების უდევს საფუძვლად — „ვესწრაფვით პირველობას, ამასთან ერთმანეთს ეხმარებით“ — ერთ-ერთ ადგილ ეფექტურ ეფექტს ალენიკა შეეშატა, რის გამოც საჭირო გახდა ამ ხელშეკრულების კორექტირება. და აი, უკრაინაში იღებენ რადიოგრამას: გადავმყვეტეთ ფოთელი გეგმა შეეასრულოთ არა სსრ კავშირის 60 წლისთავის იუბილესთან, როგორც ეს წინა ხელშეკრულებით იყო გათვალისწინებული, არამედ 55 ათასი ტონა ქვანახშირ ადრე. ეს ამ ეტაპზე ალენიკელ ენერგეტიკოსთა ინიციატივაა. ამ ინიციატივას ეხმიანებიან ენერგეტიკოსები ალენიკიდან, ენერგეტიკოსები ალენიკიდან, ენერგეტიკოსები ალენიკიდან,

ცხოვრება ერის მსახურად

ჩვენდა საბედნიეროდ, ამ ქვეყნად არიან დიდად დამსახურებული, ღვაწლმოსილი ადამიანები, რომლებიც მთელი სიცოცხლის მანძილზე ჩემად, უზმაურად აკეთებენ სასარგებლო და მნიშვნელოვან საქმეს, მათ დრო მხოლოდ თავისი პროფესიისათვის და მისი მეშვეობით ქვეყნის, ერის სამსახურისთვის ემეტებათ. ამიტომაც ასეზრდენ ასე ბევრს. მათი აკადემიკოსი ღრმად და დიდხანს რჩება საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, როგორც გუთნისა ყანაში. აი ამგვარ პედმარტ მამულიშვილთა რიგშია მეცნიერი-ლიტერატორი, მწერალი და საზოგადო მოღვაწე სერგი ჯილაია, რომელსაც ახლახან დაბადებიდან 70 წელი შეუსრულდა.

სერგი ჯილაიამ 1936 წელს დამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტი და დატოვეს ასპირანტურაში. მას 1940 წელს მიენიჭა ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის, 1960 წელს კი — დოქტორის სამეცნიერო ხარისხები.

ახალგაზრდა მეცნიერი-ლიტერატორის ყურადღება თავიდან XIX საუკუნის მწერლობისადმი იყო მიმართული. მისი პირველი წიგნები „ვახტანგ ორბელიანი" (1940 წ.) და „ლიტერატურული წერილები" (1946 წ.) ქართული კლასიკური მწერლების ღრმა და საფუძვლიანი შესწავლის ნიმუშებია. აქ განსაკუთრებით ეთქმის ყურადღებას გრიგოლ ორბელიანის, ნიკოლოზ ბარათაშვილის, გრიგოლ რჩეულიშვილის და სხვათა შემოქმედების ახლებური ანალიზი, ავტორის მიერ გამოტანილი ზოგადი ხასიათის თეორიული დასკვნები და კონკრეტული დაკვირვებანი. ამავე წიგნში გვთავაზობს ავტორი ქართული ლიტერატურის ისტორიის მისეულ პერიოდიზაციას და სამართლიანად ამტკიცებს, რომ ჩვენი ეროვნული მწერლობის უახლესი ხანის დაწყების ერთ-ერთ ლიტერატურულ მოვლენად ბარათაშვილის, გრიგოლ რჩეულიშვილის და სხვათა შემოქმედების ახლებური ანალიზი, ავტორის მიერ გამოტანილი ზოგადი ხასიათის თეორიული დასკვნები და კონკრეტული დაკვირვებანი. ამავე წიგნში გვთავაზობს ავტორი ქართული ლიტერატურის ისტორიის მისეულ

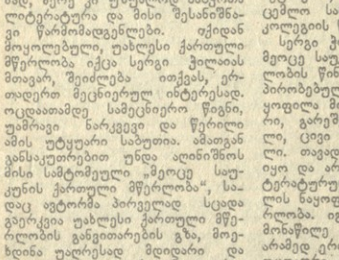

პერიოდიზაციას და სამართლიანად ამტკიცებს, რომ ჩვენი ეროვნული მწერლობის უახლესი ხანის დაწყებული ერთ-ერთ ლიტერატურულ მოვლენად ბარათაშვილის, გრიგოლ რჩეულიშვილის და სხვათა შემოქმედების ახლებური ანალიზი და მდიდარი ლიტერატურულ-მეცნიერული შემოქმედებითი სამყარო, რამაც მოუტანა სახელი, აღიარება, სიყვარული. მაგრამ ცხადია, მას სამქმეები და დასაწერი კიდევ ბევრი აქვს.

ჩვენ საფუძვლიანი იმედი გვაქვს იმისა, რომ იგი სხვა მწერალებზეც შეექმნის ისეთსავე მშვენიერ, ღრმა მეცნიერულ წიგნებს, როგორიცაა მისი „გალაკტიონ ტაბიძის პოეზია", რომელმაც ქართულ და რუსულ ენებზეც დიდი მოწონება და დაინმსახურა. ამ წიგნში სერგი ჯილაიამ პირველად დაუთმო განსაკუთრებული ყურადღება გალაკტიონ ტაბიძის შემოქმედების სისტხორციულ, სიღრმისეულ კავშირებს ქართულ კლასიკურ მწერლობასთან და, ამავ დროს, მისი პოეზიისთვის საერთად მეოცე საუკუნის მოდერნიზმის, კერძოდ ამ სიმბოლისტური პოეტების ძნიშვნელობაც ბოლომდე გაარკვია.

საერთოდ, უნდა ითქვას, ის, რაც ადრე სერგი ჯილაიას წიგნებსა და გამოკვლევებში კონსპექტურად, კონტურებით იყო მოხაზული, თანდათან ივსებოდა ფერ-ხორცით, ღრმავდებ ო დ ა, სრულდებოდა, იხვეწებოდა და ყოველ ახალ წიგნში ახალი მეცნიერულ-ლიტერატურული სიმაღლეთ გვეცხადებოდა. ასეა მისი მონოგრაფიებიც, რომლებიც უახლესი ქართული მწერლობის კურსს შეადგენს, ასეთივე პირი უჩანს ქართული საბჭოთა ეპოქის ლიტერატურული პროცესების მისეულ ხედვას. პირველ, ეროვნულ პერიოდზე, ოცის წლებზე, როცა ლიტერატურული დაჯგუფებების ქიშპობა და საერთო გზის ძებნის სიძნელე უკიდურესობამდე ძაბავდა აზეთსოფლებს, სერგი ჯილაიამ სულ ამ ცოტახნის წინათ უკვე გამოაქვეყნა უაღრესად საყურადღებო წიგნი „ლიტერატურული ბრძოლა" (1980 წ.) და, იმედია, უახლოეს მომავალში საშუალება მოგვეცემა სხვა ათწლეულებზეც ვიხილოთ ამგვარივე საფუძვლიანი წიგნები.

ზემოთ მინიშნებული დიდი ღვაწლის გამო, რომ სერგი ჯილაია ეროვნული სიმბოლისტური პოეტების ძნიშვნელობაც ბოლომდე გაარკვია.

ეს, ალბათ, ერთ-ერთი ასეთი ადგილია, სადაც ავტორმა პირველად სცადა გაერკვია უახლესი ქართული მწერლობის განვითარების გზა, მოეხდინა უაღრესად მდიდარი და რთული, მრავალფეროვანი და საინტერესო ლიტერატურული მასალის სისტემატიზაცია. სერგი ჯილაიას დიდ დამსახურებად მართლ ისიც ჩაეთვლებოდა, რომ ამ საქმეში გზის გამკვალვის მძიმე როლი იკისრა. მკვლევარის ღვაწლის მნიშვნელობა კიდევ უფრო გაიზარდა იმით, რომ პირველივე ცდა წარმატებით დაგვიგვიდა. მისი სამტომეული გამჭირვებით გამოიცა, ხოლო ამ ტომების საფუძველზეა შედგენილი რუსული წიგნებიც.

ჩვენს ფუბლიკის დიდი მეგობრობა აკავშირებდა და აკავშირებს ახლო წარსულის თუ თანამედროვეობის გამოჩენილ მწერლებთან. ეს მისი სულიერი სისპეტაკის, ეროვნული ბუნების, შინაგანი სიკეთის წყალობით დამსახურებული ბედნიერებაა. ამას თან ერთვის მაღალი ნიჭიერება, პროფესიონალიზმი, შრომისმოყვარეობა. სწორედ ამის შედეგია მრავალი მონოგრაფიული ნარკვევი, ცალკე წიგნებად გამოცემულიც და კრებულებში გაერთიანებულიც, რომლებშიც განხილულია ნ. ლორთქიფანიძის, მ. ჯავახიშვილის, კ. გამსახურდიას, ი. გრიშაშვილის, გ. ლეონიძის, ს. ჩიქოვანის, ი. აბაშიძის და სხვათა შემოქმედება. სწორედ ამის შედეგადაა შექმნილი სერგი ჯილაიას მაქელი მრავალმხრივი და მდიდარი ლიტერატურულ-მეცნიერული შემოქმედებითი სამყარო, რამაც მოუტანა სახელი, აღიარება, სიყვარული. მაგრამ ცხადია, მას სამქ

ბევრი აქვს.

ჩვენ საფუძვლიანი იმედი გვაქვს იმისა, რომ იგი სხვა მწერლებზეც დამსახურებულად არის მიჩნეული ქართული ლიტერატურათმცოდნეობის დღევანდელი ფრონტის ერთ-ერთ ლიდერად, მეოცე საუკუნის ჩვენი მწერლობის პირველ ბკვლევრად. იგი არის მეცნიერებთა დოქტორი და პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უახლესი ქართული მწერლობის ისტორიის კათედრის გამგე, ლიტერატურათმცოდნეობაში მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხის მიმნიჭებელი საეკალიფიკაციო სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, არაერთი საშეცნიერო, სამხატვრო, საგამომცემლო საბჭოს და სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

სერგი ჯილაიას დიდი ღვაწლი მეოცე საუკუნის ქართული მწერლობის წინაშე იმითაც არის განპირობებული, რომ იგი არასოდეს ყოფილა მისი შორდან მკვლევარი, გარეშე თვალით მაყურებელი, ცივი გონებით განმეჭვრეტელი. თავად ავტორი მონაწილეი იყო და არის იმ ცოცხალი ლიტერატურული პროცესისა, რომლის ნაყოფიც არის საბჭოთა მწერლობა. იგი არამცთუ უბრალო მონაწილე იყო ამ პროცესისა, არამედ ერთ-ერთი თვალეცთვანაგიე. ოცდაორი წლის განმავლობაში მუშაობდა საქართველოს მწერალთა კავშირში, როგორც მისი პირველი მდივანი. მისი მოღვაწეობა კეთილად მოსაგონარია არა მარტო იმიტომ, რომ ეს იყო ხელმძღვანელის ყურადღების, გულისხმიერების, მეგობრულობის მშვენიერი მაგალითი, არამედ იქნებ უმთავრესად იმიტომაც, რომ სერგი ჯილაია განსასაღებდა ჩუმ, ნაყოფიერ, საქმიან ხელმძღვანელს.

საქართველოს მწერალთა კავშირის მდივნობა ფართო ასპარეზს აუწიდა წინ სერგი ჯილაიას და მაღე ეს შესაძლებლობა უპირატესად ეროვნულ მწერლებას და კულტურას მოაზმარა. მისი თაოსნობით თუ შემწეობით არაერთი მნიშვნელოვანი ღონისძიება განხორციელდა, რამაც ხელი შეუწყო ქართული ლიტერატურის განვითარებასაც და მისი სახელის შორს გატანასაც. სერგი ჯილაიას საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მასშტაბები უფრო თვალნათლივ გახდება, თუ გავიხსენებთ, რომ იგი სამჯერ იყო არჩეული საქართველოს უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად, ორჯერ კი — რესპუბლიკის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის შემადგენლობაში.

ქართულ საბჭოთა მწერლობასთან მარტო მისი მეცნიერული შესწავლის მიზნი როდი აკავშირებს სერგი ჯილაიას, იგი თითქმის ნახევარი საუკუნეა თვადაც ეწევა კრიტიკოსის ძნიმე უღელს. ამ ხნის მანძილზე ქართული საბჭოთა სალიტერატურო კრიტიკის განვითარება ჭეიდროდ არის დაკავშირებული სერგი ჯილაიას სახელთან.

იუბილარმა უფრო მოგვიანებით, სამოციანი წლების დასასრულს მხატვრული პროზის ნიმუშებიც გამოაქვეყნა. ზედიზედ დაბეჭდა მისი მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოს ქრონიკები: „ეკატერინე ჭავჭავაძე" და „შვილები", მეოცე საუკუნის კულტურულ-საზოგადოებრივი ცხოვრების მხატვრული ქრონიკები „მე და ჩემი პროფესორი".

ალექსანდრე ჭავჭავაძის ულამაზესი ასულის, ეკატერინეს (რომლის სახელიც ეწოდა ქრონიკების პირველ წიგნს) ერთდროულად ბრწყინვალე და ტრაგიკული ბიოგრაფია მშვენიერი ფონია მწერლისათვის, რომ მეცხრამეტე საუკუნის პოლიტიკური, სოციალური და კულტურულ-ლიტერატურული ცხოვრება მისი არსებითი ნიშნებით გაგვიხსნას. კახეთის თავადის ასულის და სამეგრელოს დედოფლის ბიოგრაფიის ფართო გეოგრაფიული არეალი, მისი განთქმული ლიტერატურული სალონები პეტერბურგსა და პარიზში ვერ მალავს ვერც პირადულ და ვერც ეროვნულ დიდ სატკივარს. „ეკატერინე ჭავჭავაძის" პირდაპირი გაგრძელებაა „შვილები", სადაც უკვე მეცხრამეტე საუკუნის დასასრულის და მეოცის დასაწყისის რთული, რევოლუციური სულისკვეთებით გამსჭვალული და აზვირთებული ეპოქაა წარმოსახული ეკატერინე ჭავჭავაძის შვილების ბიოგრაფიებთან დაკავშირებით.

მისი რომანების ძალა ისტორიული სიმართლის მძაფრი ემოციური განცდაა. მკითხველი დაძაბული, დინამიკური სიუჟეტითაც ინტერესდება და ბოლო ორი საუკუნის ქართულ ყოფაზეც მართებულ წარმოდგენას იქმნის. წიგნებისადმი სწორედ ამგვარმა მრავალმხრივმა ინტერესმა განაპირობა, რომ „ეკატერინე ჭავჭავაძეც" და „შვილებიც" გულმხურვალედ მიიღო ქართველმა მკითხველმაც და არაქართველმაც.

მრავალსმეტყველია ის ფაქტი, რომ მკითხველებთან და ლიტერატურულ პრესასთან ერთად რომანებს მაღალი შეფასება მისცეს უშუალოდ მწერლებმა. ცნობილი ლიტერატურათმცოდნე, საბჭოთა კრიტიკოსებმა თავკაცი ვიტალი ოზეროვი ავტორს სწერდა, რომანი „სულმოუთქმელად" წავიკითხეო, ნიკოლოზ ტიხონოვს მიაჩნდა, რომ „ეკატერინე ჭავჭავაძე" სავსეა პოეტური სურათებით, გაუფუღებელი ინტერესით აკითხეთ და სერგი ჯილაიას „გულითადად მადლობას" უთვლიდა „ძველი კავკასიელის", ანუ საკუთარი სახელით. რომანებს მაღალი შეფასება მისცეს კონსტანტინე გამსახურდიამ, ბესარიონ ყენეტმა, გიორგი ნატრიშვილმა და სხვებმა. დამნა შეგიგელია წერდა: „ეს წიგნი არის ეკატერინე ჭავჭავაძის არა მარტო პირადი ცხოვრების ალწერა, არამედ მე-19 საუკუნის საქართველოს საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და კულტურული ცხოვრების ქრონიკა, აღსავსე ღრმა მეცნიერებებით და გამაცდენლობ... მეცხრამეტე საუკუნე სერგი ჯილაიამ იცის არა მხოლოდ როგორც ისტორიკოსმა, იცის მთელი ინტიმით, იცნობს მის ყოფას და გათვალისწინებული აქვს ის ფაქტები, რითაც მაშინდელი ქართული საზოგადოებრივობა ცოცხლობდა. ამიტომ გაოთხულობთ ამ ქრონიკას ასეთი გატაცებით".

ქართველი მკითხველის, ჩვენი ეროვნული მწერლობის და მეცნიერების ინტერესებიდან გამომდინარე მინდა ვუსუფრო სერგი ჯილაიას მანამ იყოს მხნედ, სანამ თავის სიძლეზე-სწერს არ ამოწურავს. სამოცდათ წლამდე მან ერთგულად, ნაყოფიერად იარა მეცნიერების, მწერლობის, მამულიშვილობის გზაზე და, იმედია, წინ კიდევ გრძელი და მოსავლიანი ცხოვრების გზა უძევს.

გურამ გვერდწითელი.

კვლავაც გავეხარებინოთ

სერგი ჯილაია საინტერესო ლიტერატურული გზა განვლო. მთელი თავისი სიცოცხლის მანძილზე იგი ქართული ლიტერატურის ისტორიისა და თანამედროვე ლიტერატურის საკითხებს იკვლევდა და ყოველთვის იქცევდა საზოგადოებრივის ყურადღებას. ქართული ლიტერატურის განვითარების პრობლემებს მან არაერთი ფრაზშენელოვანი წერილი მიუძღვნა.

სერგი ჯილაიამ მრავალი წლის მანძილზე ნაყოფიერად იმუშავა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველ მდივად და დიდი გულისყურით ემსახურებოდა ქართული ლიტერატურის განვითარებას. მიხდა აღვნიშნო მისი ჩინებული ადამიანური თვისებები, იგი ყველასადმი ყურადღებიანი იყო და შემძლეა თამამად ვთქვა, რომ განსაკუთრებული გულისყურით ეკიცხოდა ახალგაზრდა თაობას.

სერგის მაღალი ოსტატობით დაწერილია საკუთარმა მხატვრულმა ნაწარმოებებმა დიდი ყურადღება მიიქცია და ჩვენს ლიტერატურაში ყოველთვის დარჩება როგორც საუკეთესო ლიტერატურული ქმნილებათა ნიმუში.

სერგი დღესაც მისთვის ჩვეული ენერგიითა და გულითადობით ემსახურება ქართულ ლიტერატურას და იმედია, მომავალში კვლავ გაგვახარებს თავისი ცოცხალი ტალანტი. ვულოცავ მას საიუბილეო თარიღს, ვუსურვებ ხანგრძლივ ბედნიერ სიცოცხლეს და ნაყოფიერ შემოქმედებითს მუშაობას.

სერგო კლდიაშვილი.

მათი ღვაწლი გვაკავშირებს

მეგობრობის წელიწადი შეიძლება ვუწოდოთ ათას ცხრაას თოთხმოცდაორს — წელიწადს, როდესაც მთელი საბჭოთა ხალხები ღღესასწაულობენ ერთად შეკავშირების, ერთად შრომისა და ბრძოლის სამოცი წლის თავგადასავალს.

დღეს კეთილმეგობრებით ვართ აღსავსე ამათ მიმართ, ვინც ამ მეგობრობის და ძმობის სანუკვარ გრძნობებს სჯეფდა თავის შემოქმედებითი ცხოვრების მანძილზე.

ჩვენი თაობის ქართველ მხატვრებს რა დაგვავიწყებს სახელმოხვეჭილი რუსი მხატვრის, აკადემიკოს ევგენი ლანსერეს დიდ შემოქმედებას, მის მზრუნველ და გულისხმიერ სამხატვრო აღმზრდელობითს მოღვაწეობას თბილისს სამხატვრო აკადემიაში.

არ შეიძლება ეგზენი ლანსერეს გვერდიდან არ ვახსენოთ საქართველოში მოღვაწე მხატვრები: იოსებ შარლემანი, ეღიშე თათიგოსიანი, ოსკარ შვეტლინგი, პეტრიხ ჰრინევსკი, რომელთაც ღირსმნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვიათ ქართული მხატვრული კულტურის განვითარებაში. ჩვენ, ქართველი მხატვრები, მუდამ მადლიერების გრძნობით ვიხსენებთ რუსელ საბჭოთა მხატვრობის ერთ-ერთ ფუძემდებელს სერგი გერასიმოვს, რომელიც ნამდვილად მეგობრული და ძმური დამოკიდებულებით შთამაგონებლად ხიბლავდა ქართველ ოსტატებს. ჩვენთვის ისეთი დაუფიწყარია და მარად კეთილად სახსოვარი დიდ სოფეს მხატვარ მარტროს სარიანთან გულთბილი შეხვედრები.

ჩვენი მეგობარი მწერლები მათთვის ჩვენული მგზნებარებით ისევე იგონებენ რუსელ მხატვრული სიტყვის დიდ ოსტატებს კონსტანტინე ბალმონტს, გამოჩენილ საბჭოთა მწერლებსა და პოეტებს ვლადიმერ მაიაკოვსკის, ბიხეილ შოლოხოვს, ნიკოლოზ ტიხონოვს, ბორის პასტერნაკს, ჩვენს ერთგულ თანამოძმეებს — უკრაინელ პოეტს მიკოლა ბაჟანს — და რამდენი კიდევ სხვა გამოჩენილი მხატვრული კულტურის შესიტყვე მოღვაწეს მოძმე ხალხთაგან.

ქართველ ხალხს თავის საუკუნეობრივ ჭირსახლიდელში თანაგრძნობით და კეთილმსურნეს ბოლოკიდებულებით მხარში უდგნენ რუსული და საზღვარგარეთული ეროვნული ბალეტის, ბალეტმეისტერ ფოკინის, ანა პავლოვას, ვაცლავ ნიჟინსკის, ანა ოსიპოვას, ალექსანდრ ბენუასის, ალექსანდრ ბენუასის, ალექსანდრ ბენუასის